

He Kōrero nā Q

Kua roa au e hiahia ana ki te tuhi kōrero mō tēnei mea te tikanga, nā runga i taku titiro rua mano, ē, kei te pōhēhē noa iho ētahi kōrero, whakaaro e rongorongo ana ōku taringa mō te tikanga.

Heoi, nōku ake ōku whakaaro. Mehemea e hē ana ki tō titiro, kei te pai, engari kua te karere e pūhia (ara a *He Muka*), pūhia kē ko te tangata nānā.

Ki a au nei, kua hereherea rawatia tātou e tātou anō ki ā tātou 'tikanga'. Anō nei, inā takahia, inā hurihia rānei, ko tō tātou takanga tonutanga atu tēnā ki Te Rēinga, oti atu. Ki taku whakaaro, e hē ana tēnei. Ko tēnei mea te tikanga, he huarahi e tika ai tō noho i runga i ngā āhuatanga e rite ana mōu, mō tō wā, mō tō ao. Engari, ka whakarongo atu ki ētahi hunga nei, tērā au e pōhēhē he mea pūmau rawa kē tēnei mea te tikanga, heke iho he whakatupuranga, heke iho he whakatupuranga. Te āhua nei, e mea ana rātou, ko ā tātou tikanga tō tātou rangatira. E kore au e whakaae ki tēnā, ko au kē te

rangatira o aku tikanga. Inā kite au horekau he patanga o tētahi tikanga, horo tonu te pangā o taua tikanga e au ki te taha ka tiki atu ai he tikanga whai take ake. Kia whai tamariki ake au āiane, e mōhio ana au, ko reira tino pono mārika ai te pēnei o tōku whakaaro. Kia aha ai? Kia ora ai ahau me taku whānau. Mā wai hei teka mai kihai ō tātou tūpuna i pērā? I pērā mārika anō rātou. He wā anō, he tikanga anō. Ka kitea e rātou, kāhore tētahi o ā rātou tikanga e hāngai ana, whakatahangia atu ana. Mai rā anō, ngā iwi mangu o te ao, he kai tangata te mahi. Engari, i whakarere e ngā tūpuna tērā tikanga. Kōrero kai tangata kau anō koe i tēnei rā, kua mōrikarika ngā tāngata ki a koe. Tirohia koa ngā kōrero o mua mō mea tūpuna, mō mea tūpuna. E pēnei ana ngā tikanga, ā, mea rawa ake, kua hurihia. He mahi tēnei nā rātou kia ora ai. He maha ngā tauira, engari hei aha i tuhia katoatia ai, ka pau katoa tēnei pukapuka i ngā tauira anake.

Otirā, e mārama ana au he aha tātou i pēnei ai. He tata tonu nō tō tātou ao

Māori kia ngaro, ka hinga atu tātou ki te whakapūmau i tō tātou ao Māori. Mahi tika ana. Nā reira i pūmau ai e pūmau nei. Engari, kua tae ki te wa kia mārama anō tātou he aha ngā tikanga e hiahia ana tātou mō nāiane. Hei tāku, tērā ētahi tikanga e kore tātou e whakaae kia whakarere kēhia. Pēnei i te manaaki nei. Pēnei i te aroha nei. Pēnei i te aha, i te aha. Engari kia mārama tātou mā tātou anō e ki he aha he tikanga mā tātou i tēnei wā. Kua tātou e noho kāpō i runga i te whakaaro, i whai take tēnei tikanga i mua, nō reira me hāpai tonu e tātou i tēnei rā.

E hoa mā, mā tātou anō tō tātou ake āpōpō e whakairo. Rangatahi mā, kei a tātou te mana. Ka mea tātou, he tikanga, kua mana, he tikanga. Hei aha e mea ai, he tikanga Pākehā, he tikanga Māori rānei. Heoi he tikanga orange. Mēnā he Māori koe, he Māori katoa o tikanga.

Kāti, hei whakaaroaro kau. Ko wai te rangatira, ko te tangata rānei? Ko te tikanga rānei?

Te Wiki Whakaaturanga Kākahu o Poihākena

Nā Nicola Bright

Ko Aroha Waetford, ko Nicola Bright me Jeanine Clarkin (kaihoahoa) i Poihākena.

Ki te pīrangi mōhio koe kai hea ngā Māori, kua whakautua i nāiane, kei Poihākena! I haere au ki Ahitereiria mō te Wiki Whakaatu Kākahu o Poihākena. I a au i reira, i tūtaki au ki a Māori mā, ki a Ahitereiriana mā, engari kei hea kē te tangata whenua o Ahitereiria? Ahakoa i kimi au i a rātou, kāore i kitea. Ko te tūmanako kia kite au i ētahi kākahu o te tangata whenua, engari kare kau, ahakoa tokorua ngā kaihoahoa kākahu Māori i reira (me te ātaahua anō o ō rāua kākahu)!

Tērā pea me whakatū te tangata whenua i tētahi Wiki Whakaatu Kākahu mō rātou ake, mō ngā tāngata o ngā motu katoa rānei! Ki ōku nei whakaaro, kāore he hoahoa kākahu pai ake i ngā tauira o Te Moananui-a-Kiwa!

Kupu āwhina:

Whakaatu kākahu fashion show
Kaihoahoa designer